

༡༡། ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། བོ་ནྟི་ས་རྩ་ཙཱ་ཨ་བ་ཉ་ར། བོད་སྐད་དུ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོད་བ་ལ་འཇུག་པ།

En lengua de la India Bodhisatvachadavatara.

En lengua del Tíbet changchubpechöpalayukpa.

En lengua castellana Las acciones del Arya Bodhisattva.

CAPÍTULO IV

Aceptación de la mente despierta

སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ངན་སོང་གི། །སྤྱལ་བསྐྱེད་ངལ་བསོའི་དགེ་བ་དང་། །

Con mucha alegría me regocijo en la virtud que alivia la miseria de todos aquellos seres en

སྤྱལ་བསྐྱེད་ཅན་དག་བདེར་གནས་ལ། །དགའ་བས་རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་ངོ་། །

estados desafortunado. Esa virtud lleva a aquellos con sufrimiento a la felicidad.

བྱང་ཆུབ་རྒྱུར་གྱུར་དགེ་བསགས་བ། །དེ་ལ་རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་ངོ་། །

Me regocijo en esa reunión de virtud que es la causa del Nirvana, me regocijo en la libertad

ལྷན་ཅན་འཁོར་བའི་སྤྱལ་བསྐྱེད་ལས། །དེས་པར་ཐར་ལ་ཡི་རང་ངོ་། །

definitiva de las criaturas de las miserias de la existencia cíclica, el samsara. Me regocijo en el

སྐྱོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། །རྒྱལ་སྤྱི་ས་ལའང་ཡི་རང་ངོ་། །

Despertar de los Budas Y también en los niveles espirituales de sus Hijos Bodhisattvas.

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་མཛད་པ་འི། །ཕྱགས་བསྐྱེད་དགེ་བ་རྒྱ་མཚོ་དང་། །

Con alegría me regocijo en el océano de la virtud del desarrollo del despertar de esa mente que

སེམས་ཅན་པན་པར་མཛད་པ་ལ། །དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །

desea que todos los seres sean felices, así como en las acciones que les traen beneficio.

ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ། །ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི། །

Con las manos juntas, imploro a los Budas de todas las direcciones, que por favor hagan Brillar

སེམས་ཅན་སྐྱག་བསྐྱེད་ལྷན་འཛོམས་ལ། །ཚོས་གྱི་སྒྲོན་མེ་སྐྱར་དུ་གསོལ། །

la lámpara del Dharma Para todos desconcertados en la tristeza de la miseria del samsara.

རྒྱལ་བ་སྐྱ་ངན་འདྲ་བཞེད་ལ། །ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི། །

Con las rodillas dobladas imploro a los conquistadores que desean irse, por favor

འགྲོ་འདི་སྣོངས་པར་མི་འགོད་ཅིང་། །བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་བཞུགས་པར་གསོལ། །

que permanezcan por incontables eones y no dejen al mundo en la oscuridad. Que por

དེ་ལྟར་འདི་དག་ཀུན་བྱས་ཏེ། །དགོ་བ་བདག་གིས་བསགས་པ་གང་། །

la virtud que he hecho y he recogido a través de todos los tiempos, que el dolor de cada criatura

དེས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི། །སྤྱག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་བསལ་བར་ཤོག། །

viviente sea completamente eliminado. Que pueda ser el doctor y la medicina, pueda ser la

འགྲོ་བ་ནད་པ་ཇི་སྲིད་དུ། །ནད་སོས་གུར་གྱི་བར་དུ་ནི། །

enfermera para todos los seres enfermos del mundo hasta que todos sean totalmente sanados

སྒྲན་དང་སྒྲན་པ་ཉིད་དག་དང་། །དེ་ཡི་ནད་གཡོག་བྱེད་པར་ཤོག། །

Que una lluvia de comida y bebida descienda para eliminar el dolor de la sed y el hambre, que

ཟས་དང་སྒོམ་གྱི་ཆར་པ་སྟེ། །བཤེས་དང་སྒོམ་པའི་གཞི་དཔ་བསལ། །

durante el eón de hambruna que sea yo la comida y bebida. Pueda convertirme en un tesoro

ལྷ་གའི་བསྐྱལ་པ་བར་མའི་ཚོ། །བདག་ནི་ཟས་དང་སྒོམ་དུ་གྱུར། །

inagotable para aquellos que son pobres e indigentes; que pueda convertirme

སེམས་ཅན་ཕོངས་ཤིང་དབུལ་བ་ལ། །བདག་ནི་མི་ཟད་གཏེར་གྱུར་ཏེ། །

en todo lo que ellos necesitan y que estos objetos se coloquen cerca de ellos. Sin ningún sentido

ཡོ་བྱད་མཁོ་དགུ་སྣ་ཚོགས་སུ། །མདུན་ན་ནི་བར་གནས་གྱུར་ཅིག

de pérdida ofrezco mi cuerpo y mis disfrutes, además también ofrezco todas mis virtudes de los

ལུས་དང་དེ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །

tres tiempos para el beneficio de todos.

སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་ཕྱིར། །ཕངས་པ་མེད་པར་གཏང་བར་བྱ། །

Al renunciar a todo, el dolor se trasciende y mi mente se dará cuenta de la tristeza de este estado.

ཐམས་ཅད་བཏང་བས་སྤྱ་ངན་འདུལ། །བདག་སྣོ་སྤྱ་ངན་འདས་པ་བསྐྱབ། །

Es mejor que ahora yo dé todo a todos a los seres. De la misma manera que lo haré yo en el

ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་ཆབས་གཅིག་ལ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བ་མཚོག། །

momento de la muerte. Habiendo dado este cuerpo para el placer de todos los seres vivos y su

བདག་གིས་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །ལུས་འདི་ཅི་བདེར་བྱིན་ཟིན་གྱིས། །

beneficio, si los seres me matan, abusan y me golpean que así sea, que hagan con este cuerpo

རྟུ་ཏུ་གསོད་དང་སྣོད་པའམ། །བདེག་སོགས་ཅི་དགར་བྱེད་ལ་རག། །

lo que les haga felices. Aunque jueguen con mi cuerpo y lo conviertan en el blanco de bromas, culpas

བདག་གི་ལྷན་ལ་ཅེ་བྱེད་དམ། །ཙོ་འདི་ག་ཞེ་རྒྱ་བྱེད་ཀྱང་། །

y abusos. Porque habría yo de enfadarme si ya se los he ofrecido y ahora es suyo. Por lo tanto,

བདག་གི་ལྷན་འདི་བྱེན་ཟེན་གྱིས། །འདི་ཡི་ཁ་ཏས་ཅི་ཞིག་བྱ། །

dejaré que ellos hagan con mi cuerpo lo que deseen y que eso no les cause ningún daño, y

དེ་ལ་གཞོན་པར་མི་འགྱུར་བའི། །ལས་གང་ཡིན་པའང་བྱེད་དུ་ཚུགས། །

cuando alguien me encuentra o recuerde que siempre esto les beneficie. Si hay alguien

བདག་ལ་དམིགས་ནས་ནམ་དུ་ཡང་། །འགའ་ཡང་དོན་མེད་མ་གྱུར་ཅིག་། །

que al encontrarme le surja un pensamiento de devoción o de enojado que ese se convierta

བདག་ལ་དམིགས་ནས་གང་དག་གིས། །ཁྲིའམ་དད་པའི་སེམས་བྱུང་ན། །

eternamente en la fuente que ayude a cumplir todos sus deseos. Que todos los que me dicen insultos o que me causen otros daños, y aquellos que se burlan y me agreden, que ellos tenga la preciosa fortuna de lograr el despertar por completo.

དེ་ཉིད་ཉྱལ་ཏུ་དེ་དག་གི། །དོན་ཀུན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །

Pueda ser yo el protector para aquellos que no lo tienen, un guía para todos los viajeros en el

གང་དག་བདག་ལ་ཁ་བེར་རམ། །གཞན་དག་གཞོན་པ་བྱེད་པའམ། །

camino, pueda ser un puente, un barco para todos los que desean cruzar las aguas. Que pueda

དེ་བཞིན་སྤར་ག་གཏོང་ཡང་རུང་། །ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་སྐྱལ་ལྡན་གྱུར། །

ser una isla para aquellos que la buscan una, una lámpara para aquellos que desean luz, que

བདག་ནི་མགོན་མེད་རྣམས་ཀྱི་མགོན། །ལམ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་དང་། །

pueda ser una cama para todos los que quieran descansar y un esclavo para todos los que

བརྒྱལ་འདོད་རྣམས་ཀྱི་གྲུ་དང་ནི། །གཟིངས་དང་ཟམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། །

necesitan un sirviente. Que pueda ser una joya de los deseos, un jarrón mágico, mantras poderosos

སྐྱིང་དོན་གཉེར་ལ་སྐྱིང་དང་ནི། །མར་མེ་འདོད་ལ་མར་མེ་དང་། །

y la gran medicina, Pueda convertirme en el árbol que cumple los deseos,

གནས་མལ་འདོད་ལ་གནས་མལ་དང་། །བདག་ནི་ལུས་ཅན་བླན་འདོད་པ། །

en la vaca de abundancia para el mundo. Al igual que el espacio y

ཀླན་གྱི་བླན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག། །ཡིད་བཞིན་ལོར་དང་བུམ་པ་བཟང་། །

los grandes elementos como la tierra, que siempre pueda ser

རིག་སྒྲགས་གྲུབ་དང་སྤོན་ཆེན་དང་། །དཔག་བསམ་གྱི་ནི་ཤིང་དག་དང་། །

la base de la vida de todas las criaturas sin límites. Y hasta que pasen del

ལུས་ཅན་རྣམས་གྱི་འདོད་འཇོར་གྱུར། །ས་སོགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་། །

dolor, también pueda ser la fuente de la vida para todos los reinos de seres variado. que alcance

ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟག་པར་ཡང་། །སེམས་ཅན་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡི། །

hasta los confines del espacio y abrace a los seres. Al igual que los Sugatas anteriores dieron a

རྣམ་མང་ཉེར་འཚོའི་གཞིར་ཡང་ཤོག་། །དེ་བཞིན་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི། །

luz a una mente Bodichita y justo así se mantuvieron sucesivamente en las prácticas

སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་རྣམ་ཀུན་དུ། །ཐམས་ཅད་སྤྱི་ངན་འདས་བར་དུ། །

del Bodhisattva durante todas sus vidas. Del mismo modo por el bien de todo lo que vive

བདག་ནི་ཉེར་འཚོའི་རྒྱར་ཡང་ཤོག་། །དེ་ལྟར་སྣོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་གྱིས། །

debo encender la luz de la mente del despertar, la Bodichita, y también yo actuaré

བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ། །

sucesivamente en las prácticas de los gloriosos Bodhisattvas.

དེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། །

Para aumentarlo de esta mente aún más a partir de ahora, aquellos con discernimiento que han

བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལའང་། །

lucido apoderado y que poseen la mente del despertar de esta manera, debería alabarlos en los

རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བགྱི། །དེ་ལྟར་སློང་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །

siguientes manera: Hoy mi vida tiene fruto, he bien obtenido esta existencia humana, nací en la

རབ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བཟུང་ནས། །མཇུག་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །

familia de los Buda ahora soy uno de los hijos de los Buda. Por lo tanto, cualesquiera acciones

སེམས་ནི་འདི་ལྟར་གཟེངས་བསྐྱེད་དོ། །དེང་དུས་བདག་ཚེ་འབྲས་བུ་ཡོད། །

que haga a partir de ahora debe estar de acuerdo con la familia

མི་ཡི་སྲིད་པ་ལེགས་པར་ཐོབ། །དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །

Nunca debo deshonrar o contaminar este linaje noble e inmaculado.

སངས་རྒྱས་སྐས་སུ་ད་གུར་ཏོ། །ད་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང། །

Como un ciego que ha descubierto una joya en un montón de basura,

རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལས་བཅུམས་ཏེ། །སྐྱོན་མེད་བཅུན་པའི་རིགས་འདི་ལ། །

del mismo modo por alguna coincidencia ha nacido dentro de mi

རྫོག་པར་མི་འགྱུར་དེ་ལྟར་བྱ། །ལོང་བས་བྲག་དར་བུང་པོ་ལས། །

la mente de la Bodichita. Esta es la ambrosia suprema que supera

དེ་ལྟར་རིན་ཆེན་རྗེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་ཞིག་ལྟར་སྐྱེས་ནས། །

a la soberanía de la muerte, Esta es el tesoro

བྱང་ཆུབ་སེམས་འདི་བདག་ལ་སྐྱེས། །འགྲོ་བའི་འཆི་བདག་འཇོམས་བྱེད་པའི། །

inagotable, es la que elimina toda la pobreza en el mundo.

བདུད་རྩི་མཚོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བའི་དབྱུང་བ་སེལ་བ་ཡི། །

Es la medicina suprema, es la que calma la enfermedad del mundo,

མི་ཟད་གཏེར་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བའི་ནད་རབ་ཞི་བྱེད་པའི། །

Es el árbol que alberga a todos los seres que van vagando cansados en el camino

སྐྱོན་གྱི་མཚོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། །སྲིད་ལམ་འབྲམས་ཤིང་དུབ་པ་ཡི། །

del exitencia cíclica. Esta es el puente universal, es eso lleva a la libertad de los

འགྲོ་བའི་ངལ་བསོལ་སྐྱོན་ཤིང་ཡིན། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ངན་འགྲོ་ལས། །

estados infelices de nacimiento, esta es la luna naciente de la mente,

སྒོལ་བར་བྱེད་པའི་སློབ་སྟེགས་ཡིན། །འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་གདུང་སེལ་བའི། །

es la que disipa el tormento de pensamientos perturbadores.

སེམས་གྱི་ལྷ་བཟང་བ་ཡིན། །འགྲོ་བའི་མི་ཤེས་རབ་རིབ་དག། །

Es el gran sol el que finalmente elimina la brumosa ignorancia del mundo, Es la

དབྱིས་འབྱིན་ཉི་མ་ཆེན་པོ་ཡིན། །དམ་ཚཱ་འོ་མ་བསྐྱབས་པ་ལས། །

mantequilla por excelencia que viene de la agitación de la leche del Dharma.

མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་སྤུང་བ་ཡིན། །འགྲོ་བའི་འགྲོན་པོ་སློབ་པའི་ལམ་རྒྱ་ཞིང་། །

Para todos aquellos tras migrantes que viajan en el camino de la existencia condicionada.

བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱད་པར་འདོད་པ་ལ། །འདི་ནི་བདེ་བའི་མཚོག་ཏུ་ཉེར་གནས། །

Quien desea experimentar las bondades de la felicidad,

སེམས་ཅན་འགྲོན་ཆེན་ཆེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །བདག་གིས་དེ་རིང་སྐྱོབ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི། །

esta mente los satisfará, la que dará alegría y en realidad la que los llevará a la dicha suprema.

སྐྱུན་སྐྱུར་འགྲོ་བ་བདེ་གསལེགས་ཉིད་དང་ནི། །བར་དུ་བདེ་ལ་མགྲོན་དུ་བོས་ཟིན་གྱིས། །

Hoy en presencia de todos los Protectores Invito al mundo a ser invitados a un festín gozoso

ལྟ་དང་སྟ་མིན་ལ་སོགས་དགའ་བར་གྱིས། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། །

temporal y último de deleite. Que los dioses, los semi dioses y todos sean felices.

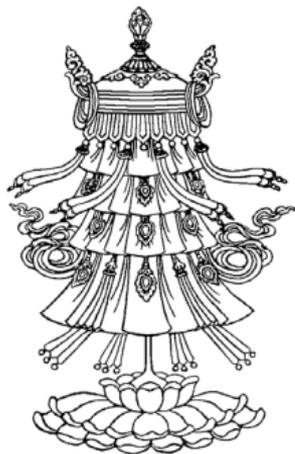
བྱང་ལྷོ་གྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ནིས་བྱ་བ་སྡེ་ལེན་གསུམ་པའོ།། །།

Aquí se encuentra el final de las acciones del Bodhisattva capítulo III.

(Aceptación de la mente del Despertar)

Este texto ha sido traducido a petición del grupo de estudiantes de habla hispana que mostraron interés por las enseñanzas del maestro indio Shantideva.

2017 Dharamsala.

Dedicamos la elaboración de este libro para la larga vida de Su Santidad el XIV Dalai Lama y la larga vida de todos los maestros de excelentes linajes. Así como para que sea una gota del océano de méritos que son la causa de la libertad del sufrimiento de todos los seres.

Las personas de Budismo Clásico han elaborado este texto con la intención de que traiga beneficio a muchos seres, cualquier error que se encuentre en el mismo es producto tan solo de quienes lo han elaborado y jamás de las perfectas enseñanzas del Victorioso.

Deseamos recordar que los textos de Dharma son sagrados y por lo tanto pedimos a las personas que los cuiden y mantengan en lugares elevados, no pasen sobre ellos y en caso de tenerlos en físico no tirarlos, cuando ya no se utilicen es mejor quemarlos.

Si necesita contactarnos puede escribir al correo: budismoclasico@gmail.com

